СХВАЛЕНО
на засіданні педагогічної ради
КПК ТЕХНО-АРТ
Протокол № 1 від 27.08 2026

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказом директора
КПК ТЕХНО-АРТ
від 27.08 2026 № 214

ПОЛОЖЕННЯ

Комунального закладу професійної (професійно-технічної) освіти
«Київський професійний коледж ТЕХНО-АРТ
імені Бадрі Лолашвілі»
щодо унеможливлення насильства та жорстокого поводження
з дітьми та молоддю

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Дане Положення про унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми та молоддю у Комунальному закладі професійної (професійно-технічної) освіти «Київський професійний коледж ТЕХНО-АРТ імені Бадрі Лолашвілі» (далі - Положення) є внутрішнім підзаконним нормативним актом, закріплює норми та правила поведінки, спрямовані на забезпечення функціонування ефективної системи унеможливлення будь-якого виду насильства та жорстокого поводження з дітьми та молоддю, створення у закладі освіти середовища, вільного від насильства та жорстокого поводження з дитиною (студентом/студенткою), запровадження системи інформування про випадки (або підозру на випадки) насильства та жорстокого поводження з дітьми та молоддю, а також забезпечення оперативного їх розгляду та реагування на них.

1.2 Положення розроблено на основі Законів України «Про освіту», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про охорону дитинства», «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми» від 06.10.2024 № 3792-IX; Постанови Кабінету міністрів України від 04.06.2025 року № 658 «Про затвердження Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми».

1.3 Дія Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу у закладі освіти та є обов'язковим для суб'єктів роботи з дітьми та молоддю під час організації освітнього процесу.

2. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ

Безпечне освітнє середовище – сукупність умов у закладі освіти, що унеможливлюють заподіяння учасникам освітнього процесу фізичної, майнової та/або моральної шкоди, зокрема внаслідок недотримання вимог санітарних, протипожежних та/або будівельних норм і правил, законодавства щодо кібербезпеки, захисту персональних даних, безпечності та якості харчових продуктів та/або надання неякісних послуг з харчування, шляхом фізичного та/або психологічного насильства, експлуатації, дискримінації за будь-якою

ознакою, приниження честі, гідності, ділової репутації, поширення неправдивих відомостей, пропаганди та/або агітації, у тому числі з використанням кіберпростору, а також унеможливлюють вживання на території та в приміщеннях закладу освіти алкогольних напоїв, тютюнових виробів, наркотичних засобів, психотропних речовин.

Здорове освітнє середовище – сукупність умов, заходів і правил у закладі освіти, що спрямовані на формування культури здорового способу життя (знань, навичок, здатності та усвідомленої потреби) в усіх учасників освітнього процесу і зміцнення здоров'я здобувачів освіти у безпечному освітньому середовищі, зокрема шляхом організації оптимального розподілу рухової активності, фізичних та інтелектуальних навантажень і відпочинку, психологічного та/або психолого-педагогічного супроводу, формування культури особистої гігієни, здорового харчування, безпекового, екологічного мислення та поведінки, у тому числі вінформаційному просторі, культури діалогу та ненасильницької, безконфліктної комунікації, проведення профілактичних і просвітницьких заходів, застосування ергономічних підходів у створенні освітнього середовища.

Жорстоке поводження з дітьми та молоддю – будь-які форми фізичного, психологічного, сексуального або економічного насильства над дитиною (студентом/студенткою), зокрема домашнього насильства, а також будь-які незаконні угоди стосовно дитини (студента/студентки), зокрема вербування, переміщення, переховування, передача або одержання дитини (студента/студентки), вчинені з метою експлуатації, з використанням обману, шантажу чи уразливого стану дитини (студента/студентки).

Насильство – це будь-які навмисні дії одної людини по відношенню до іншої, які порушують її конституційні права й свободи і наносять їй моральну шкоду, шкоду її фізичному чи психічному здоров'ю.

Види насильства:

економічне насильство – форма домашнього насильства, що включає умисне позбавлення житла, їжі, одягу, іншого майна, коштів чи документів або можливості користуватися ними, залишення без догляду чи піклування, перешкоджання в отриманні необхідних послуг з лікування чи реабілітації, заборону працювати, примушування до праці, заборону навчатися та інші правопорушення економічного характеру;

психологічне насильство – форма домашнього насильства, що включає словесні образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб, приниження, переслідування, залякування, інші діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи, контроль у репродуктивній сфері, якщо такі дії або бездіяльність викликали у постраждалої особи побоювання за свою безпеку чи безпеку третіх осіб, спричинили емоційну невпевненість, нездатність захистити себе або завдали шкоди психічному здоров'ю особи;

сексуальне насильство – форма домашнього насильства, що включає будь-які діяння сексуального характеру, вчинені стосовно повнолітньої особи без її згоди або стосовно дитини (студента/студентки) незалежно від її згоди, або в присутності дитини (студента/студентки), примушування до акту сексуального характеру з третьою особою, а також інші правопорушення проти статевої свободи чи статевої недоторканості особи, у тому числі вчинені стосовно дитини або в її присутності;

фізичне насильство – форма домашнього насильства, що включає ляпаси,

стусани, штовхання, щипання, шмагання, кусання, а також незаконне позбавлення волі, нанесення побоїв, мордування, заподіяння тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості, залишення в небезпеці, ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані, заподіяння смерті, вчинення інших правопорушень насильницького характеру.

Систематичність – вчинення насильства два і більше разів протягом року.

Посадова особа – директор та працівники закладу освіти, у тому числі педагогічні працівники, медичні працівники, вихователі та інші працівники, які взаємодіють з дітьми та молоддю.

Булінг (цькування) – психологічне, фізичне, економічне чи сексуальне насильство, тобто будь-яке умисне діяння (дія або бездіяльність), у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, яке систематично вчиняється особою стосовно дитини (студента/студентки), з якою вони є учасниками одного колективу, або дитиною (студентом/студенткою) стосовно іншого учасника одного колективу та яке порушує права, свободи, законні інтереси потерпілої особи та/або перешкоджає виконанню нею визначених законодавством обов'язків.

Мобінг (цькування) – систематичні (повторювані) тривалі умисні дії або бездіяльність роботодавця, окремих працівниківабо групи працівників трудового колективу, які спрямовані на приниження честі та гідності працівника, його ділової репутації, у тому числі з метою набуття, зміни або припинення ним трудових прав та обов'язків, що проявляються у формі психологічного та/або економічного тиску, зокрема із застосуванням засобів електронних комунікацій, створення стосовно працівника напруженої, ворожої, образливої атмосфери, у тому числі такої, що змушує його недооцінювати свою професійну придатність.

Колектив – група з двох або більше осіб, які об'єднані (організовані) відповідно до законодавства з метою здобуття освіти, тренування, творчості, оздоровлення, відпочинку, лікування тощо та не перебувають між собою у трудових відносинах.

Програма для дитини, молодої людини або іншої особи, яка вчинила булінг (цькування), – комплекс заходів, що формується на основі результатів оцінки ризиків та спрямований на зміну насильницької поведінки особи, яка вчинила булінг (цькування), формування у неї нової, неагресивної психологічної моделі поведінки у приватних стосунках, відповідального ставлення до своїх вчинків та їх наслідків.

Програма для дитини, молодої людини або іншої особи, яка постраждала від булінгу (цькування) або стала його свідком – комплекс заходів, спрямованих на позбавлення емоційної залежності, невпевненості у собі та формування у особи, яка постраждала від булінгу (цькування) або стала його свідком, здатності відстоювати власну гідність, захищати свої права у приватних стосунках, у тому числі за допомогою уповноважених органів державної влади, органів місцевого самоврядування.

3. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА, ВІЛЬНОГО ВІД БУДЬ-ЯКИХ ФОРМ НАСИЛЬСТВА ТА ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ З ДІТЬМИ ТА МОЛОДДЮ

3.1 Завдання положення

- запровадження порядку дій, спрямованих на унеможливлення насильства

та жорстокого поводження з дітьми та молоддю;

- формування у працівників закладу освіти відповідального ставлення до недопущення насильства та жорстокого поводження з дітьми та молоддю;
- поширення культури нульової толерантності до насильства та жорстокого поводження з дітьми та молоддю у всіх сферах діяльності;
- забезпечення оперативного інформування уповноваженого підрозділу органу Національної поліції та служби у справах дітей про випадки вчинення насильства та жорстокого поводження з дітьми та молоддю.

3.2 Перелік заходів із забезпечення унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми та молоддю

Превентивні заходи:

- затвердження Положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми та молоддю;
- затвердження форми первинного повідомлення про підозру на випадок насильства щодо дитини (студента/студентки) **(додаток 1);**
- затвердження форми реєстрації внутрішнього інциденту (журналу безпеки) **(додаток 2)** або ведення обліку внутрішніх інцидентів (повідомлень про випадки насильства та жорстокого поводження з дитиною (студентом/студенткою));
- затвердження форми анкети анонімного опитування для дітей (студентів) **(додаток 3);**
- інформування дітей (студентів), батьків або інших законних представників дитини, працівників закладу освіти з питань унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми та молоддю;
- проведення оцінювання ризиків насильства та жорстокого поводження з дітьми та молоддю в діяльності суб'єкта роботи з дітьми та молоддю, вжиття заходів, необхідних для їх усунення або мінімізації;
- врахування ризиків насильства та жорстокого поводження з дітьми та молоддю під час прийому на роботу працівників суб'єктів роботи з дітьми та молоддю;

заходи із виявлення та реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми та молоддю:

- організація доступних та безпечних способів повідомлення про випадки насильства та жорстокого поводження з дитиною (студентом/студенткою);
- оперативне реагування за результатами розгляду заяв (скарг, повідомлень) про випадки насильства або жорстокого поводження зі студентами у закладі освіти;

заходи з навчання та підвищення обізнаності унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми та молоддю:

- організація тренінгів, інших освітніх заходів для працівників закладу освіти, які контактують з дітьми та молоддю;
- організація інформаційних сесій для студентів (пояснення прав дитини (людини), способів захисту, контактів для звернення);
- залучення батьків, інших законних представників студентів (проведення батьківських зборів, розповсюдження інформаційних матеріалів);

заходи з моніторингу та оцінки виконання програми:

регулярні самоперевірки (оцінка ефективності заходів, виявлення проблемних аспектів);

збір інформації для зворотного зв'язку (анкетування студентів, батьків, персоналу);

аналіз інцидентів (вивчення випадків насильства для запобігання повторенню);

заходи з інформування (розміщення у доступних місцях для студентів та батьків, інших законних представників інформаційних матеріалів (плакатів, брошур із контактами служб допомоги, контактних номерів телефонів для анонімного звернення).

4. ДИРЕКТОР ЗАКЛАДУ ОСВІТИ:

- є відповідальним за реалізацію даного Положення, забезпечує його оприлюднення, ознайомлення з ним своїх працівників та здійснює контроль за виконанням;
- забезпечує здійснення заходів із ознайомлення працівників, інших фахівців, які контактують із дітьми та молоддю, із Положенням про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми та молоддю до початку їх роботи з дітьми та молоддю, але у строк, що не перевищує п'яти робочих днів із дня початку роботи суб'єкта роботи з дітьми та молоддю;
- розглядає усні та письмові повідомлення протягом однієї доби з дня надходження, забезпечує функціонування механізму подання повідомлень;
- невідкладно повідомляє уповноваженому підрозділу органу Національної поліції та службі у справах дітей у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною (студентом/студенткою);
- сприяє проходженню особами, які вчинили насильство або жорстоке поводження з дитиною (студентом/студенткою), стали свідками або постраждали від насильства або жорстокого поводження, відповідної програми для таких осіб;
- забезпечує проведення навчань, тренінгів, профілактичних заходів для студентів, батьків або інших законних представників дитини, працівників суб'єкта роботи з дітьми та молоддю з питань запобігання насильству та жорстокому поводженню з дітьми та молоддю;
- взаємодіє із службами у справах дітей, центрами соціальних служб, закладами освіти, охорони здоров'я та іншими уповноваженими органами для оперативного реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми та молоддю.

5. ПРАЦІВНИКИ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ У РАЗІ ВИЯВЛЕННЯ ОЗНАК НАСИЛЬСТВА АБО ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ З ДИТИНОЮ (СТУДЕНТОМ/СТУДЕНТКОЮ) ЗОБОВ'ЯЗАНІ:

- вжити невідкладних заходів для припинення насильства або жорстокого поводження з дитиною (студентом/студенткою);
- надати у разі потреби домедичну допомогу, викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги та звернутися до уповноваженого підрозділу органу Національної поліції;
- повідомити директору закладу освіти та одному з батьків або іншим законним представникам дитини, яка вчинила насильство або жорстоке поводження, та дитині, яка постраждала від насильства або жорстокого

поводження, про виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною (студентом/студенткою).

6. МЕХАНІЗМ ПОДАННЯ ПОВІДОМЛЕНЬ ПРО БУДЬ-ЯКІ ФОРМИ НАСИЛЬСТВА ТА ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ З ДІТЬМИ ТА МОЛОДДЮ

- інформування студентів та їх батьків або інших законних представників дитини, про їх обов'язок повідомляти про випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми та молоддю з наданням інформації про шляхи інформування про такі випадки;
- забезпечення функціонування різних способів отримання повідомлень про можливі випадки насильства (телефонний зв'язок, електронний лист, скринька для паперових повідомлень тощо), зокрема анонімно за бажанням особи, яка залишила повідомлення.

7. ПРОФІЛАКТИКА УНЕМОЖЛИВЛЕННЯ НАСИЛЬСТВА ТА ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ З ДІТЬМИ ТА МОЛОДДЮ

Заклад освіти забезпечує інформування працівників з питань унеможливлення насильства та жорстокого поводження зі студентами, що передбачає такі напрями (теми):

- розпізнавання фізичного, психологічного, економічного та сексуального насильства;
- методи профілактики булінгу серед судентів;
- використання ненасильницьких методів спілкування та управління конфліктами;
- надання першої психологічної допомоги студентам, які постраждали від насильства та жорстокого поводження з дітьми (молоддю);
- порядок дій у разі виявлення випадків насильства або підозри щодо їх наявності;
- дотримання правових норм щодо захисту студентів від насильства;
- алгоритм взаємодії з уповноваженими підрозділами органів Національної поліції та службою у справах дітей у разі виявлення фактів та ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною (студентом/студенткою).

Інформування здійснюється шляхом:

- розміщення на інформаційних стендах у приміщенні закладу освіти, розповсюдження серед працівників, студентів, їх батьків або інших законних представників студентів у формі буклетів (листівок);
- надсилання інформаційних матеріалів через батьківські, студентські групи в месенджерах, розміщення на офіційному веб-сайті закладу освіти та його сторінках у соціальних мережах;
- проведення тематичних семінарів для батьків або інших законних представників дитини;
- проведення щорічних інформаційних кампаній, тематичних тижнів і конкурсів, приурочених питанням унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми та молоддю;
- інтерактивних тренінгів для студентів із розвитку емоційного інтелекту, толерантності та ненасильницького спілкування;
- проведення ігор та рольових вправ, які моделюють реальні ситуації та допомагають студентам дізнатися про способи захисту порушених прав;

- впровадження занять за типом діяльності суб'єкта роботи з дітьми та молоддю з питань безпечної поведінки, прав дитини та медіації;
- співпраці з психологами та соціальними працівниками для проведення групових та індивідуальних занять щодо запобігання насильству;
- організації зустрічей із фахівцями, які можуть поділитися досвідом і порадами щодо запобігання насильству (працівники уповноваженого підрозділу органу Національної поліції, юристи, соціальні працівники);
- використання мультимедійних матеріалів (відеороликів, презентацій, інтерактивних платформ) для інформування студентів у цікавій та доступній формі щодо неприпустимості насильства та жорстокого поводження, ознайомлення з ознаками та формами насильства та жорстокого поводження, порад щодо запобігання насильству в дитячому та молодіжному середовищі, процедури повідомлення про насильство та жорстоке поводження, передбаченої суб'єктом роботи з дітьми та молоддю, алгоритму дій у разі виявлення насильства, способів та механізмів отримання допомоги, можливих наслідків для особи, яка вчинила насильство або жорстоке поводження.

Для проведення інформування студентів, батьків або інших законних представників дітей, працівників у заклад освіти можуть залучатися експерти, фахівці, зокрема представники органів місцевого самоврядування, структурних підрозділів місцевих державних адміністрацій, служб у справах дітей, уповноважених підрозділів органів Національної поліції, надавачів соціальних послуг, закладів вищої освіти, а також психологи, соціальні педагоги, фахівці в галузі права, представники громадських об'єднань, іноземних неурядових організацій.

8. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ОСІБ, ПРИЧЕТНИХ ДО НАСИЛЬСТВА, ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ ЗІ СТУДЕНТАМИ

8.1 З метою унеможливлення насильства або жорстокого поводження з дітьми та молоддю директор закладу освіти забезпечує виявлення поведінки студентів, працівників коледжу, яка потенційно може призводити до насильства та жорстокого поводження.

Недопустимою вважається поведінка, що може призводити до порушення права дитини (студента/студентки) на повагу до її особистості, гідне ставлення.

Індикаторами, які можуть вказувати на потенційні ризики спричинення насильства та жорстокого поводження зі студентами, є використання тону голосу, який може сприйматися як залякування або образа, використання принизливих коментарів стосовно студентів та в їх присутності, застосування покарань до дитини (студента/студентки), а також інші індикатори.

8.2. З метою унеможливлення ризиків насильства та жорстокого поводження з дитиною (студентом/студенткою) працівники закладу освіти повинні не допускати фізичного контакту з дитиною (студентом/студенткою), якщо він не є необхідним відповідно до змісту заходів або видів діяльності з дитиною (студентом/студенткою) .

У разі коли передбачається фізичний контакт з дитиною (студентом/студенткою), який є необхідним відповідно до змісту заходів з дитиною (студентом/студенткою), такий контакт проводиться у присутності не менше однієї повнолітньої особи, крім виконавця, або в приміщенні, що забезпечує можливість вільного доступу інших осіб та не має перешкод для самостійного виходу дитини (студента/студентки).

8.3 Унеможливлення насильства та жорстокого поводження включає регулярне оцінювання ризиків, пов'язаних з насильством та жорстоким поводженням зі студентами, вжиття заходів, необхідних для їх усунення або мінімізації, із забезпеченням подальшого моніторингу та контролю, а також перегляд запроваджених заходів з унеможливлення насильства та жорстокого поводження зі студентами.

Якщо за результатами розгляду повідомлення:

виявлено ознаки насильства та жорстокого поводження з дитиною (студентом/студенткою), заклад освіти аналізує причини та умови, які могли сприяти або стати підставою для порушення прав дитини (студента/студентки);

не виявлено ознак насильства та жорстокого поводження з дитиною (студентом/студенткою), інформація, викладена в повідомленні, аналізується на предмет наявності ризиків насильства та жорстокого поводження з дитиною (студентом/студенткою) та вживаються заходи до унеможливлення настання таких ризиків.

Діяльність щодо виявлення та аналізу ризиків провадиться закладом освіти із залученням сторін, зокрема дітей (студентів).

8.4 Особи, які вчинили насильство та/або жорстокість по відношенню до студентів притягуються до відповідальності, згідно з чинним законодавством.

8.5 Забороняється працювати у контакті з дітьми та молоддю особам, інформацію про яких внесено до Єдиного реєстру осіб, засуджених за злочини проти статевої недоторканості малолітньої особи.

Під час працевлаштування осіб, які матимуть безпосередній або опосередкований контакт з дітьми та молоддю, має бути проведене опитування, яке може включати запитання ситуаційного характеру щодо насильства або жорстокого поводження із дитиною (студентом/студенткою), з метою виявлення можливої схильності особи до агресії, насильницької поведінки, жорстокого поводження.

9. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

9.1 Положення про унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми та молоддю у Комунальному закладі професійної (професійно-технічної) освіти «Київський професійний коледж ТЕХНО-АРТ імені Бадрі Лолашвілі» затверджується наказом директора закладу освіти і є обов'язковими до виконання усіма учасниками освітнього процесу.

9.2 Учасники освітнього процесу мають бути ознайомлені з порядком захисту дітей та молоді від різних форм насильства та жорстокого поводження у Комунальному закладі професійної (професійно-технічної) освіти «Київський професійний коледж ТЕХНО-АРТ імені Бадрі Лолашвілі».

9.3 Положення оприлюднюється на веб-сайті Комунального закладу професійної (професійно-технічної) освіти «Київський професійний ТЕХНО-АРТ імені Бадрі Лолашвілі».